Gemeente Geertruidenberg

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 20230814107328

Aan	: Raad van Geertruidenberg
Raadsvergadering	: 18 september 2025
Agendanummer	:
Onderwerp	: Vervangen Bergse Brug
Portefeuillehouder	: M. Hofkens

Voorstel

1. Stem in met het vervangen van de Bergse Brug;
2. Hiervoor een krediet van 7.3 mln. euro beschikbaar te stellen;
3. De begroting 2026-2029 dienovereenkomstig te verwerken;
4. De kapitaallasten, die starten in 2030, te verwerken in de begroting 2027-2030 en in de daaropvolgende jaren.

Samenvatting
In juli 2024 heeft een instandhoudingsinspectie van de Bergse Brug plaatsgevonden. Tijdens de raad luistert van 13 februari 2025 bent u over de resultaten van deze inspectie geïnformeerd. Daarbij zijn ook de financiële gevolgen van het renoveren of vervangen van de brug in beeld gebracht.
Het college verzoekt uw raad in te stemmen met het vervangen van de Bergse Brug, omdat dit op de midden en lange termijn financieel gunstiger is.
De financiële uitwerking van uw besluit wordt verwerkt in het meerjarenperspectief van de begroting 2026, die ter vaststelling in de raadsvergadering van 13 november aan u wordt aangeboden.

Inleiding
In juli 2024 heeft een instandhoudingsinspectie van de Bergse Brug plaatsgevonden. Het onderzoek omvatte een onderzoek naar de technische staat van de brug en een constructieve herberekening. Op basis van deze onderzoeken kan geconcludeerd worden dat de brug in een matige staat van onderhoud verkeert. Constructief is er op dit moment geen sprake van een gevaarlijke situatie, maar er zijn wel aandachtspunten. Technisch is het nog mogelijk de levensduur van de brug eenmalig met 20 jaar te verlengen. Gelet op de hoogte van de investering die hiervoor nodig is, hebben wij ook gekeken naar de kosten voor het vervangen van deze brug.

Staat van onderhoud Bergse Brug
Op basis van de instandhoudingsinspectie kan geconcludeerd worden dat de brug over het algemeen in een matige staat van onderhoud verkeert. Deze matige staat wordt veroorzaakt doordat diverse dragende betonnen onderdelen te maken hebben met chloride indringing, wat de wapening (op termijn) aantast. Als de wapening aangetast wordt, neemt de sterkte van de brug af.
Naast schade door het indringen van chloride zijn er schadebeelden geconstateerd aan rubberen opleggingen, conservering en de slijtlagen. Ook is het remmingwerk aangetast en gedeeltelijk bezweken.

Constructieve beoordeling
De Bergse Brug voldoet niet aan de eisen die tegenwoordig aan dergelijke kunstwerken worden gesteld. Door de toename van de intensiteit van het verkeer en het gewicht van het vrachtverkeer, zijn de constructieve uitgangspunten in de loop der jaren aangepast. Dit hebben wij eerder al aan uw raad aangegeven.
Daarom is bij de constructieve beoordeling gekeken naar het werkelijke gebruik van de brug. Hierbij is gebleken dat er geen direct constructierisico is, maar dat er wel aandachtspunten zijn en er aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn om de constructieve veiligheid bij het verlengen van de levensduur te kunnen blijven garanderen.

Levensduur verlengen mogelijk
Alle geconstateerde gebreken kunnen worden hersteld, zodat de levensduur van de brug met 20 jaar verlengd kan worden. Na deze periode moet u er rekening mee houden dat de brug aan het einde van de technische levensduur is en alsnog moeten worden vervangen. De investering die hiervoor nodig is wordt geraamd op 2,8 mln. euro.

Levensduur verlengen of vervangen?
Naast de kosten voor het renoveren van de brug, is ook gekeken welke investering nodig is om de huidige brug te vervangen. Deze investering wordt geraamd op 7,3 mln. euro, uitgaande van een nieuwe brug met eenzelfde uitstraling (vormgeving) als de huidige brug.

Economische afweging
Een extern bureau heeft op ons verzoek een economische afweging gemaakt om te kijken wat voor de gemeente de gunstigste optie is; renoveren of vervangen (bijlage 1).
Voor deze afweging is gebruik gemaakt van de Netto Contante Waarde (NCW) methode. De NCW-methode is o.a. geschikt voor het maken van afwegingen voor maatschappelijke investeringen in infrastructurele projecten. Bij het onderzoek is gekeken naar een viertal varianten, te weten:

Variant 1: Renoveren van de brug en na 20 jaar vervangen door een nieuwe brug met een afschrijftermijn van 40 jaar (conform Financiële Verordening);
Variant 2: Renoveren van de brug en na 20 jaar vervangen door een nieuwe brug met een afschrijftermijn van 60 jaar;
Variant 3: Vervangen van de brug met een afschrijvingstermijn van 40 jaar (conform Financiële Verordening);
Variant 4: Vervangen van de brug met een aangepaste afschrijvingstermijn van 60 jaar.

De conclusie van het onderzoek (bijlage 1) is dat het vervangen van de brug financieel gunstiger is dan renoveren en op een later moment vervangen.

Dit komt omdat de huidige brug, na de renovatie, over 20 jaar aan het einde van de technische levensduur is en dan alsnog vervangen moet worden door een nieuwe brug. Dit vraagt, rekening houdend met een gemiddelde jaarlijkse indexering voor de infrastructuur van 2,75%, over 20 jaar een investering van 12,2 mln. euro (afgerond). Dit is 4,9 mln. hoger dan wanneer de brug nu vervangen wordt. De totale investering voor het renoveren en later vervangen van de brug worden samen geraamd op 15 mln. euro.

Hierdoor worden de totale kapitaallasten over de gehele afschrijvingsperiode bij renovatie van de brug hoger, ongeacht of er met een afschrijftermijn van 40 of 60 jaar gerekend wordt.
De totale kosten voor het vervangen van de brug zullen daarom afhankelijk van de gekozen afschrijftermijn tussen de 11 en 13 mln. euro lager uitvallen dan wanneer de brug gerenoveerd en over 20 jaar alsnog vervangen wordt. In tabel 1 is de financiële uitwerking van deze varianten weergegeven.

De kapitaallasten bij het vervangen van de brug zijn de eerste jaren hoger dan bij verlengen van de levensduur van de huidige brug (zie tabel 3 bij het hoofdstuk Financiën). Dit beeld wijzigt na het 20ste jaar als de gerenoveerde brug vervangen moet worden door een nieuwe brug.

tabel 1

variant	omschrijving met afschrijftermijn	totale investering (afgerond)	hoogste kapitaallast (jaar)	laagste kapitaallast (jaar)	gemiddelde kapitaallast	totale kapitaallast
1	renovatie + vervanging, *(afschrijving 40 jaar)*	15,0 mln. *(2,8 +12,2 mln.)*	672.260 *(21e jr)*	144.200 *(20e jr)*	390.370	23.422.140 *(60 jr)*
2	renovatie + vervangen, *(afschrijving 60 jaar)*	15,0 mln. *(2,8 +12,2 mln.)*	570.410 *(21 jr)*	144.200 *(20e jr)*	338.610	27.089.040 *(80 jr)*
3	vervangen, *(afschrijftermijn 40 jaar)*	7,3 mln.	401.500 *(1e jr)*	187.980 *(40e jr)*	294.740	11.789.500 *(40 jr)*
4	vervangen, *(afschrijftermijn 60 jaar)*	7,3 mln.	340.670 *(1e jr)*	125.320 *(60e jr)*	232.990	13.979.500 (*60 jr)*

Gespreide opbouw van het krediet
De kosten voor het vervangen van de Bergse Brug worden geraamd op 7,3 mln. euro. Dit bedrag is inclusief de kosten voor voorbereiding, toezicht en advies. Omdat het vervangen van de brug de benodigde voorbereidingstijd vraagt, is het niet noodzakelijk om het volledige krediet meteen beschikbaar te hebben. Daarom is de onderstaande fasering (tabel 2) aangebracht

Alle Investeringskredieten, ook deze brug, worden jaarlijks door financiën gemonitord om te kijken welke leningenbehoefte aanwezig is. Naast deze (onderstaande) planning wordt er ook gekeken naar de realisatie (werkelijke uitgaven op dat moment).

tabel 2

fase	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**
voorbereidingsfase	5000.000	500.000		
uitvoeringsfase			4.300.000	2.000.000

Het project wordt naar verwachting in 2029 afgerond. De kapitaallasten gaan dan vanaf 2030 lopen. Deze fasering van de investeringen wordt meegenomen in de treasury behoefte (leencapaciteit). Dit wordt verwerkt in het meerjaren investeringsplan van de begroting 2026.

Aanpassen afschrijftermijn
Volgens de Financiële Verordening worden infrastructurele kunstwerken afgeschreven over een periode van 40 jaar. Kunstwerken zoals de Bergse Brug worden tegenwoordig ontworpen met een levensduur van 80 tot 100 jaar. Wij achten het daarom realistischer om voor een nieuwe Bergse Brug een afschrijftermijn van 60 jaar aan te houden. Dit geeft een lagere kapitaallast dan bij een afschrijftermijn van 40 jaar.
Het eventueel aanpassen van de afschrijftermijn wordt meegenomen bij het heroverwegen van de Financiële Verordening samen met de Nota waardering en afschrijving 2025. Deze verordening en nota worden in 2025 aan uw raad aangeboden.

Aanpassen kruispunt Stationsweg-Plantsoen/Gasthuisstraat
Om de verkeersveiligheid te vergroten is het wenselijk de kruising Stationsweg-Plantsoen/Gasthuisstraat aan te passen. Door deze werkzaamheden gelijktijdig met het vervangen van de Bergse Brug te plannen, kan extra overlast voor het verkeer en omwonenden voorkomen worden.
Gelijktijdig aan de voorbereidingswerkzaamheden voor de Bergse Brug wordt ook gestart met het ontwerp van de kruising Stationsweg-Plantsoen/Gasthuisstraat. Bij de begrotingsbehandeling 2026-2029 wordt u in staat gesteld om een afweging te maken over de kosten die bij deze investering horen.

Bijdrage aan maatschappelijke opgave/strategische doelstelling/beoogd (maatschappelijk) effect
Dit voorstel draagt bij aan de maatschappelijke opgaven voor Leefbaarheid uit het Coalitieakkoord. De Bergse Brug vormt een belangrijke schakel voor de mobiliteit binnen de gemeente en de sociale cohesie van de kernen Geertruidenberg en Raamsdonksveer.

Argumenten
1.1 Kiezen voor vervangen van de Bergse Brug
Uit een kostenvergelijking blijkt dat het vervangen van de brug op de langere termijn financieel gunstiger is.

1.2 Nieuwe brug voldoet weer aan de ontwerprichtlijnen
Een nieuwe brug wordt ontworpen op basis van de huidige ontwerprichtlijnen voor bruggen. Bij renovatie gaan wij uit van het huidige gebruik van de brug en de te verwachten verkeersintensiteit voor de komende 20 jaren (resterende technische levensduur). Bij renovatie zal de brug niet voldoen huidige richtlijnen, maar wel constructief veilig zijn.

1.3 Geen onvoorziene uitgaven bij vervangen
Ondanks dat bij de inspectie alle zichtbare onderdelen van de brug visueel en onder handbereik geïnspecteerd zijn, blijft het risico aanwezig dat er gebreken zijn die tijdens de inspectie niet waarneembaar waren. Hierdoor blijft er een risico dat de kosten voor het renoveren van de brug hoger uitvallen dan nu wordt geraamd. Bij nieuwbouw is dit risico niet aanwezig.

2.1 Middelen beschikbaar stellen voor het vervangen van de Bergse Brug is een bevoegdheid van de raad
Conform artikel 189 van de Gemeentewet (budgetrecht van de raad) is het de bevoegdheid van de raad om de benodigde middelen voor het vervangen van de Bergse Brug beschikkaar te stellen.

Kanttekeningen
1.1 Levensduur verlengen een eenmalige actie
Het verlengen van de levensduur van de Bergse Brug voor een periode van 20 jaar is een ingreep die eenmalig uitgevoerd kan worden. Daarna is de brug aan het einde van de technische levensduur en is vervangen noodzakelijk.

1.2 Vervangen is op de langere termijn goedkoper dan renoveren
Uit een kostenvergelijking blijkt dat het vervangen van de brug op de langere termijn financieel gunstiger is.

1.3 Overlast is niet te voorkomen
Het vervangen van de Bergse Brug en eventueel aanpassen van de kruising Stationsweg-Plantsoen/Gasthuisstraat zal grote impact hebben op de mobiliteit binnen de gemeente en tot langdurige overlast leiden. Dit is helaas niet te voorkomen.

1.4 Historische component Bergse Brug
Bij het ontwerpen van de Bergse Brug zal in de ontwerpfase gekeken worden of het mogelijk is een component aan de brug toe te voegen die verwijst naar de historie van deze locatie. In de (interne) voorbereidingsfase zal de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit geconsulteerd worden om meer richting te geven aan deze gedachte. Het toepassen van een historisch component kan leiden tot hogere kosten

2.1 Tweedehands brug
Tijdens de raadsvergadering van 23 november 2023 heeft de raad verzocht om “ook naar aangeboden tweedehands bruggen te kijken bij reparatie of eventuele vervanging van de Bergse Brug”.
Dit en het gebruik van circulaire bouwstoffen worden meegenomen bij de verdere uitwerking van de plannen.
(Op het moment dat dit voorstel opgesteld werd, waren er geen geschikte gebruikte bruggen beschikbaar)

Financiën
Voor de investering van de Bergse Brug wordt een Investeringskrediet van 7,3 mln. euro gevraagd. Momenteel staat in onze financiële verordening een afschrijvingstermijn van 40 jaar voor bruggen. In 2025 zal er een nieuwe financiële verordening samen met de Nota waardering en afschrijving 2025 aan de raad worden voorgelegd. Hierin wordt geadviseerd om voor bruggen (m.u.v. houten bruggen, wordt 25 jaar) de termijn van 40 naar 60 jaar te brengen.

Jaarlijks wordt er een berekening gemaakt voor welke bedragen er in de toekomst geleend moet worden om de investeringskredieten te kunnen betalen. Naast aflossing is ook rente en het tijdstip een variabele in deze berekening. Voor 2024 werd voor nieuwe investeringen gerekend met 2%, In de begroting 2026-2029 is dit percentage opgelopen naar 3%.

Ook het tijdstip waarop je gaat lenen is belangrijk. Hiervoor wordt door financiën gekeken naar de cashflow ontwikkeling van de Investeringskredieten samen met de beleidsmedewerkers. Jaarlijks wordt gekeken welke leningen behoefte (Treasury) er is. Dit is afhankelijk van de verwachtingen en werkelijkheid van de diverse projecten.

Iedere begroting wordt voor vier jaar opgesteld. Indien investeringskredieten een langere looptijd dan vier jaar hebben tussen voteren krediet en 1e jaar van kapitaalslasten, dan kunnen wij deze kapitaalslasten nog niet opnemen in het lopende begrotingsjaar en de meerjarige consequenties daarvan verwerken.

Zoals in de huidige financiële verordening is opgenomen en ook in de nieuwe financiële verordening en de Nota waardering en afschrijving 2025 wordt opgenomen, wordt er gerekend met de lineaire afschrijvingsmethode bij investeringskredieten.

Het voordeel hiervan is dat de zwaarste lasten in het begin van de investering liggen, zodat aan het einde meer vrijval van kapitaallasten ontstaat om nieuwe of vervangingsinvesteringen te doen.

In de onderstaande tabel (3) treft u de kapitaalslasten met rentepercentage aan bij een afschrijfperiode van 60 en 40 jaar. De daadwerkelijke rentelasten van deze brug zijn pas bekend bij het starten van de kapitaalslasten in 2030 en zijn een afspiegeling van totale rentelasten van de organisatie.

tabel 3

	Huidige Financiele Verordening	Aangepaste Financiele Verordening
jaar	2025	2025
bouwkosten	7.300.000	7.300.000
rekenrente	3%	3%
afschrijfperiode	40	60
rente eerste jaar	219.000	219.000
rente laatste jaar	5.475	3.650
afschrijving per jaar	182.500	121.667
kapitaallast eerste jaar	401.500	340.667
kapitaallast laatste jaar	187.975	125.317
gemiddelde kapitaallast over afschrijfperiode	294.738	232.992
totale kapitaallasten over afschrijfperiode	11.789.500	13.979.500

Inclusieve samenleving
In dit stadium niet van toepassing.

Uitvoering
Na besluit door uw raad zal de voorbereiding van de werkzaamheden opgestart worden. De planning van de werkzaamheden wordt dan verder in het projectplan uitgewerkt. Globaal ziet de planning er als volgt uit:

2025:	opstellen functionele eisen voor een nieuwe brug (intern)
2026:	start voorbereiding en aanbesteding
2027:	vroegste start uitvoering werkzaamheden
2028-2029:	brug gereed

Bijlagen
1) Resultaten variantenstudie Bergse Brug – meest economische optie
2) Afweging varianten renoveren of vervangen

Een ontwerpbesluit bieden wij u hierbij vaststelling aan.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Geertruidenberg,

de secretaris,	de burgemeester,
R. Brekelmans	M. Witte

De raad van de gemeente Geertruidenberg;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Geertruidenberg inzake de Bergse Brug.

Gelet op:

- De matige staat van onderhoud van de Bergse Brug;
- Het belang van de Bergse Brug voor de bereikbaarheid en mobiliteit in de gemeente en de sociale cohesie van de kernen Geertruidenberg en Raamsdonksveer;
- Het economisch voordeliger de huidige brug te vervangen in plaats van te investeren in het verlengen van de levensduur;
- Artikel 189 van de Gemeentewet (budgetrecht van de raad).

Besluit:

1. In te stemmen met het vervangen van de Bergse Brug;
2. Hiervoor een krediet van 7.3 mln. euro beschikbaar te stellen;
3. De begroting 2026-2029 dienovereenkomstig te verwerken;
4. De kapitaallasten, die starten in 2030, te verwerken in de begroting 2027-2030 en in de daaropvolgende jaren.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 18 september 2025,

Geertruidenberg,

De raad voornoemd,

De griffier, de voorzitter,

G. Brunsveld M. Witte